

VÝZVA SLOVENSKÝCH OBČIANSKÝCH ORGANIZÁCIÍ K TRANZITNEJ NEREGULÁRNEJ MIGRÁCII

V Bratislave dňa 11. 10. 2023

My, zástupkyne a zástupcovia organizácií, ktoré sa na Slovensku dlhodobo venujú téme migrácie, integrácie, humanitárnej a rozvojovej pomoci, po roku opätovne vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad súčasnou krízovou situáciou v súvislosti s tranzitnou neregulárnou migráciou, tentokrát na celom území Slovenskej republiky.

V tomto roku už viac ako 40 000 štátnych príslušníkov tretích krajín, medzi nimi aj ženy a deti, prešlo a aj naďalej prechádza a dočasne zotrúva na území Slovenska. Základné ľudské práva všetkých osôb v migračnej situácii musia byť rešpektované tak, ako to vyžadujú medzinárodné záväzky Slovenskej republiky, ku ktorým sme pristúpili. Ľudská dôstojnosť je jednou zo základných hodnôt, na ktorých je postavená Európska únia. Slovenská republika ju musí rešpektovať a ochraňovať aj v prípade migrujúcich osôb.

Je preto nevyhnutné, aby prichádzajúci ľudia mali **zabezpečený prístup k život zachraňujúcim službám – k strave, k neodkladnej zdravotnej starostlivosti, základným hygienickým a materiálnym potrebám, ako aj prístup k zrozumiteľným informáciám**, na základe ktorých sa budú vedieť adekvátne rozhodovať o svojich ďalších krokoch. V zhoršujúcich sa poveternostných podmienkach zároveň urgentne apelujeme o zabezpečenie bezpečnostných a dôstojných priestorov na prenocovanie.

Špeciálne upozorňujeme na situáciu **obzvlášť zraniteľných osôb**, ako sú osamelé matky s deťmi, maloleté deti bez sprievodu, seniori, ľudia so špeciálnymi potrebami, chorí, zranení a traumatizovaní, ako aj možné obeť obchodovania s ľuďmi a obeť sexuálneho násillia súvisiaceho s konfliktom, ktorí/é si vyžadujú väčšiu pozornosť štátnych orgánov.

Zhoršujúca sa situácia v oblasti neregulárnej migrácie si vyžaduje riadenie na úrovni štátu a koordináciu na medzinárodnej úrovni. Vysoko oceňujeme prácu Ministerstva vnútra SR na príprave tzv. **Kontingenčného plánu** pre riešenie mimoriadnej situácie v súvislosti s tranzitnou neregulárnou migráciou na území SR pre rok 2023. V súvislosti s jeho pripravenosťou reagovať na aktuálnu situáciu apelujeme, aby sa tento plán **bezodkladne revidoval a urýchlene implementoval**.

Viacere miestne aj regionálne samosprávy na Slovensku nemajú dostatočné poznatky ani informácie o tom, ako postupovať, ak sa na ich území nájdu migrujúce osoby v núdzi. Je potrebné, aby zasiahnuté **samosprávy boli včasne a dostatočne informované o aktivitách štátu v tejto oblasti a dostali adekvátnu pomoc pri riešení vzniknutej situácie na svojom území. Apelujeme na to, aby boli prijaté štandardné operatívne postupy** na úrovni štátu, ktoré budú obsahovať odborné usmernenie pri príprave lokálnych riešení a praktickú podporu pri poskytovaní humanitárnej pomoci, núdzového ubytovania, lekárskeho ošetrovania a informovania ľudí v migračnej situácii.

Je rovnako dôležité, aby **komunikácia** verejných činiteľov k situácii zostala vecná a prispievala k udržiavaniu pokoja v dotknutých lokálnych komunitách. Nesmieme dopustiť, aby nerozumné a populistické vyjadrenia viedli k rastúcemu napätiu, diskriminácii a násilliu.

Rovnako nás znepokojuje aj rozšírená sieť **prevádzáčov**, ktorú títo ľudia využívajú za účelom prevozu do iných krajín Európskej únie. Apelujeme na to, aby riešenie tejto situácie bolo integrálnou súčasťou plánu reakcie na tranzitnú neregulárnu migráciu na Slovensku.

Vyzývame preto Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a vládu Slovenskej republiky, aby predstavili a neodkladne začali realizovať riešenia rešpektujúce ľudské práva a dôstojnosť ľudí v migračnej situácii.

My, zástupkyne a zástupcovia organizácií, ponúkame súčinnosť pri riešení aktuálnej situácie vo všetkých oblastiach práce s ľuďmi v migračnej situácii.

S úctou

Rado Sloboda, Amnesty International,
Elena Gallová Kriglerová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry,
Andrea Najvirtová, Človek v ohrození,
Lucia Roussier, Equita,
Miroslava Mittelmanová, Liga za ľudské práva,
Michaela Pobudová, Mareena,
Veronika Fishbone Vlčková, Nadácia Milana Šimečku,
Peter Devínsky, Slovenská humanitná rada,
Alexandra Mruk Papaianopol, Slovenská katolícka charita,
Zuzana Rosiarová Kesegová, Slovenský Červený kríž,
Mária Jackulíková, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety